

Monumentnummer*: 512338

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 16 juni 1999
Kadaster deel/nr 82666/82

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
St.-Annaparochie Waadhoeke Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Sint Annaparochie

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Sint Anna Parochie E 368

Omschrijving**

Inleiding

Het naar het noorden georiënteerde blokvormige STRANDHUIS "De Bildtpollen" ligt aan de zuidzijde van de Nieuwe Bildtdijk en de daaraan parallel stromende Nieuwe Bildtdijkstervaart. Het Strandhuis is in 1899 gebouwd in Overgangsstijl, in opdracht van het Waterschap "De Bildtpollen". Het strandhuis kwam ter vervanging van het oude "Dijks- of Contributiehuis van de Pollen". Aannemer was Hotze Buwalda, timmerman te St. Jacobiparochie. Het strandhuis werd bewoond door de strandmeester en zijn gezin; op de zolderverdieping, onder de grote dakkapel, was de vergaderruimte ondergebracht waar het Dijkbestuur van het Waterschap de Bildtpollen vergaderde. In 1927 is, tegen de westgevel, een gemetselde aanbouw onder zadeldak geplaatst. Het strandhuis, nu woonhuis, bevindt zich op een rechthoekig erf van redelijke afmetingen met twee tuintjes aan zuid- en westzijde.

Omschrijving

Het strandhuis heeft een rechthoekige plattegrond en is één bouwlaag hoog. Het wordt gedekt door een zadeldak met zwart geglazuurde gegolfde Friese pannen en twee schoorstenen. Aan de noordzijde is een grote, rechthoekige dakkapel met gebroken schilddak geplaatst. Onder de kroonlijst op klosjes is een hoog fries met gemetseld kraalmotief aangebracht. Volgens het bestek zijn voor de bouw van het strandhuis stenen en pannen gebruikt uit het afbraakmateriaal van het oude contributiehuis; voor de rollagen en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de boogvullingen zijn machinale stenen gebruikt en voor de doorlopende gevelbanden IJmuider portlandsteen. Het metselwerk is in kruisverband opgetrokken. De voorgevel, aan de noordzijde, is symmetrisch opgebouwd en bestaat uit een licht naar voren stekend middenrisaliet, dat in de grote dakkapel doorloopt. De stoep van waalklinkers in portland-specie staat vóór een brede, houten, dubbele deur met panelen. In het midden van het halfronde, vierruits-bovenlicht is een kopie geplaatst van het wapen van het Bildt (het origineel hangt in de hal van het strandhuis). In het fries hierboven is in grote letters de naam van het bouwwerk aangebracht: "STRANDHUIS DER BILDTPOLLEN". In de dakkapel zijn twee vensters met segmentbogen en tweeruits-bovenlichten geplaatst. Aan weerszijden van de voordeur zitten twee enkelruits-vensters. Boven de vensters, op de hoogte van de hoogste gevelband zijn in twee cartouches, respectievelijk aan de linker en aan de rechter zijde, de inscripties "ANNO" en "1899" te lezen. In de oostelijke zijgevel zitten twee T-vensters met segmentboog en in de top twee smalle vensters met halfronde boog. Tegen de westelijke zijgevel is de aanbouw uit 1927 geplaatst. In de achtergevel zitten drie T-vensters met segmentbogen. Alle segmentbogen zijn van sluitstenen voorzien. Het INTERIEUR is niet meer oorspronkelijk. Alleen in de hal zijn nog twee deuren; de houten trapleuning in Overgangsstijl en het bovenvermelde gemeentewapen zijn origineel.

Waardering

Het strandhuis is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als bijzondere uitdrukking van een bestuurlijke ontwikkeling binnen de geschiedenis van de waterbeheersing;
- vanwege de typologische en functionele zeldzaamheid;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp in vergelijking tot andere bouwwerken van dit type;
- vanwege het materiaalgebruik en de ornamentiek;
- vanwege de situering, verbonden met de functie van het bouwwerk;
- vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met het water;
- vanwege de in grote mate aanwezige architectonische gaafheid van het exterieur;
- in relatie tot de visuele en structurele gaafheid van de landschappelijke omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument